

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు

శ్రీవేంకటేశ్వర భక్తి ఛాసల్

షోడశదిన సుందరకాండ

పారాయణదిక్ష్

పదవ రోజు పారాయణ

07.12.2025 - ఆదివారం

శ్రీవేంకటేశ్వర వేద విజ్ఞాన పీఠం

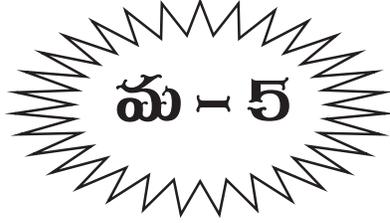
ధర్మగిరి, తిరుమల

షోడశదిగ సంధరకాండ

పారాయణదీక్ష

రా	ఘ	వో	వి	జ	యం	ద	ద్యా	న్య	మ
2	4	4	4	8	1	8	1	5	5

సీ	తా	ప	తిః	ప్ర	భుః
7	6	1	6	2	4

పారాయణం చేయవలసిన సర్గలు : 05

సర్గల వరుస సంఖ్యలు

38 - 42 సర్గలు

పారాయణ శ్లోకాల సంఖ్య

$73 + 54 + 25 + 21 + 43 = 216$ శ్లోకాలు

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నపరివారసమేత

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ, తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీవేంకటాచలాధీశం, శ్రీయాధ్యాసితవక్షసం ।
శ్రీతచేతనమందారం, శ్రీనివాసమహం భజే ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, అఖిలాండకోటి -
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వర-
స్వామినస్సన్నిధౌ, ధర్మవిగ్రహస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, పాదసేవకస్య,
హనుమతఃప్రసాదేన, అస్మిన్నువనే, అతిశీఘ్రమేవ, సమస్త,
దుష్ప్రభావకారక, సర్వరోగోపశాంత్యర్థం, సర్వేషామ్, ఆస్తిక
మహాజనానాం, సర్వవిధ సుస్థిరతా సిద్ధ్యర్థం, భారతదేశస్య,
విద్యావిత్తవ్యాపార, దేశరక్షణాదిరంగేషు, సర్వతోముఖాభివృద్ధి
ద్వారా, శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, అస్మిన్ దేశే,
శత్రుబాధానివృత్త్యర్థం, సర్వజనేషు, సౌమనస్య, సాదరభావనా-
సిద్ధ్యర్థం, సనాతనధర్మాభిధానస్య, హైందవధర్మస్య, పరిరక్షణార్థం,
భారతవర్షస్య, అభివృద్ధౌ నిమగ్నానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధీత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం,
సకలసత్కార్యసిద్ధ్యర్థం, గోహింసానివృత్తిపూర్వక, గోసంరక్షణార్థం
చ శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, శ్రీమద్వేంకటేశ్వర పరబ్రహ్మణః,
శ్రీమదాంజనేయస్య చ, పరిపూర్ణ, అనుగ్రహసిద్ధ్యర్థం, దశమదినే,
శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణాంతర్గత, సుందరకాండే, అష్టాత్రింశత్సర్గతః,
ద్విచత్వారింశత్సర్గపర్యంతం, శ్లోకపారాయణం, అన్యోన్యసాహాయ్యేన,
ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ రమప్రార్థన

రామాయ రామభద్రాయ

రామచంద్రాయ వేధసే ।

రఘునాథాయ నాథాయ

సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।

రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।

ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీహనుమతే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాణ్డే అష్టాత్రింశస్సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ ।

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

తతస్స కపిశార్దూలః తేన వాక్యేన హర్షితః ।

సీతామువాచ తచ్ఛ్రుత్వా వాక్యం వాక్యవిశారదః ॥38-1॥ (2 సార్లు)

యుక్తరూపం త్వయా దేవి భాషితం శుభదర్శనే ।

సదృశం స్త్రీస్వభావస్య సాధ్వీనాం వినయస్య చ ॥ ॥38-2॥

స్త్రీత్వం న తు సమర్థం హి సాగరం వృతివర్తితుమ్ ।

మామధిష్ఠాయ విస్తీర్ణం శతయోజనమాయతమ్ ॥ ॥38-3॥

ద్వితీయం కారణం యచ్ఛ బ్రవీషి వినయాన్వితే ।

రామాదన్యస్య నార్హామి సంస్పర్శమితి జానకి ॥ ॥38-4॥

ఏతత్తే దేవి సదృశం పత్న్యాస్తస్య మహాత్మనః ।

కా హ్యన్యా త్వామృతే దేవి బ్రూయాద్వచనమీదృశమ్ ॥ ॥38-5॥

శ్రోష్యతే చైవ కాకుత్స్థః సర్వం నిరవశేషతః ।

చేష్టితం యత్త్వయా దేవి భాషితం మమ చాగ్రతః ॥ ॥38-6॥

కారణైర్బహుభిర్దేవి రామప్రియచికిర్షయా ।

స్నేహప్రస్కన్నమనసా మయైతత్ సముదీరితమ్ ॥ ॥38-7॥

లంకాయా దుష్ప్రవేశత్వాత్ దుస్తరత్వాన్మహోదధేః ।

సామర్థ్యాదాత్మనఞ్చైవ మయైతత్ సముదీరితమ్ ॥ ॥38-8॥

ఇచ్ఛామి త్వాం సమానేతుమ్ అద్యైవ రఘుబంధునా ।

గురుస్నేహేన భక్త్యా చ నాన్యథైతదుదాహృతమ్ ॥ ॥38-9॥

యది నోత్సహాసే యాతుం మయా సార్థమనిందితే ।

అభిజ్ఞానం ప్రయచ్ఛ త్వం జానీయాద్రాఘవో హి తత్ ॥ ॥38-10॥

ఏవముక్తా హనుమతా సీతా సురసుతోపమా ।
ఉవాచ వచనం మందం బాష్పప్రగ్రథితాక్షరమ్ ॥ 38-11॥

ఇదం శ్రేష్ఠమభిజ్ఞానం బ్రూయాస్త్వం తు మమ ప్రియమ్ ।
శైలస్య చిత్రకూటస్య పాదే పూర్వోత్తరే పురా ॥ 38-12॥

తాపసాశ్రమవాసిన్యాః ప్రాజ్యమూలఫలోదకే ।
తస్మిన్ సిద్ధాశ్రమే దేశే మందాకిన్యా హ్యదూరతః ॥ 38-13॥

తస్యోపవనషండేషు నానాపుష్పసుగంధిషు ।
విహృత్య సలిలక్లిన్నా తవాంకే సముపావిశమ్ ॥ 38-14॥

తతో మాంససమాయుక్తః వాయసః పర్యతుణ్డయత్ ।
తమహం లోష్ఠముద్యమ్య వారయామి స్మ వాయసమ్ ॥ 38-15॥

దారయన్ స చ మాం కాకః తత్రైవ పరిలీయతే ।
న చాప్యపారమన్మాంసాత్ భక్షార్థీ బలిభోజనః ॥ 38-16॥

ఉత్కర్షన్త్యాం చ రశనాం క్రుద్ధాయాం మయి పక్షిణి ।
స్రస్యమానే చ వసనే తతో దృష్ట్యా త్వయా హ్యహమ్ ॥ 38-17॥

త్వయాఽపహసితా చాహం క్రుద్ధా సంలజ్జితా తదా ।
భక్షగృధ్రేన కాకేన దారితా త్వాముపాగతా ॥ 38-18॥

ఆసీనస్య చ తే శ్రాంతా పునరుత్సంగమావిశమ్ ।
క్రుద్ధ్యంతీ చ ప్రహృష్టేన త్వయాఽహం పరిసాన్వితా ॥ 38-19॥

బాష్పపూర్ణముఖీ మందం చక్షుషీ పరిమార్జతీ ।
లక్ష్మితాఽహం త్వయా నాథ వాయసేన ప్రకోపితా ॥ 38-20॥

పరిశ్రమాత్ ప్రసుప్తా చ రాఘవాంకేఽప్యహం చిరమ్ ।
పర్యాయేణ ప్రసుప్తశ్చ మమాంకే భరతాగ్రజః ॥
స తత్ర పునరేవాథ వాయసస్సముపాగమత్ ॥ 38-21॥

తతస్సుప్తప్రబుద్ధాం మాం రామస్యాంకాత్సముత్థితామ్ ।
 వాయసస్సహసాఽగమ్య విదదార స్తనాంతరే ॥ 38-22॥

పునః పునరథోత్పత్య విదదార స మాం భృశమ్ ।
 తతస్సముక్షితో రామః ముక్తేశ్శోణితబిందుభిః ॥ 38-23॥

వాయసేన తతస్తేన బలవత్ క్లిశ్యమానయా ।
 స మయా బోధితశ్రీమాన్ సుఖసుప్తః పరంతపః ॥ 38-24॥

స మాం దృష్ట్వా మహాబాహుః వితున్నాం స్తనయోస్తదా ।
 ఆశీవిష ఇవ క్రుద్ధః శ్వసన్ వాక్యమభాషత ॥ 38-25॥

కేన తే నాగనాసోరు విక్షతం వై స్తనాన్తరమ్ ।
 కః క్రీడతి సరోషేణ పంచవక్త్రేణ భోగినా ॥ 38-26॥

వీక్షమాణస్తతస్తం వై వాయసం సముదైక్షత ।
 నఖైస్సరుధిరైస్త్రిక్షైః మామేవాభిముఖం స్థితమ్ ॥ 38-27॥

పుత్రః కిల స శక్రస్య వాయసః పతతాం వరః ।
 ధరాన్తరగతశ్శీఘ్రం పవనస్య గతౌ సమః ॥ 38-28॥

తతస్తస్మిన్మహాబాహుః కోపసంవర్తితేక్షణః ।
 వాయసే కృతవాన్ క్రూరాం మతిం మతిమతాం వరః ॥ 38-29॥

స దర్భం సంస్తరాద్భుహ్య బ్రాహ్మీణాస్త్రేణ యోజయత్ ।
 స దీప్త ఇవ కాలాగ్నిః జజ్వాలాభిముఖో ద్విజమ్ ॥ 38-30॥

స తం ప్రదీప్తం చిక్షేప దర్భం తం వాయసం ప్రతి ।
 తతస్తం వాయసం దర్భః సోఽమృరేఽనుజగామ హ ॥ 38-31॥

అనుస్యప్తస్తదా కాకః జగామ వివిధాం గతిమ్ ।
 లోకకామ ఇమం లోకం సర్వం వై విచచార హ ॥ 38-32॥

స పిత్రా చ పరిత్యక్తః సురైశ్చ సమహర్షిభిః ।
 త్రీన్లోకాన్ సంపరిక్రమ్య తమేవ శరణం గతః ॥ 38-33॥

స తం నిపతితం భూమౌ శరణ్యశ్చరణాగతమ్ ।
 వధార్హనుపి కాకుత్స్థః కృపయా పర్యపాలయత్ ॥ 38-34॥

న శర్మ లబ్ధ్యా లోకేషు తమేవ శరణం గతః ॥ 38-35॥

పరిద్యూనం విషణ్ణం చ స తమాయాన్తమబ్రవీత్ ।
 మోఘం కర్తుం న శక్యం తు బ్రాహ్మమస్త్రం తదుచ్యతామ్ ॥ 38-36॥

హినస్తు దక్షిణాక్షి త్వత్ శర ఇత్యథ సోఽబ్రవీత్ ।
 తతస్తస్యాక్షి కాకస్య హినస్తిస్మ స దక్షిణమ్ ।
 దత్త్వా స దక్షిణం నేత్రం ప్రాణేభ్యః పరిరక్షితః ॥ 38-37॥

స రామాయ నమస్కృత్వా రాజ్ఞే దశరథాయ చ ।
 విసృష్టస్తేన వీరేణ ప్రతిపేదే స్వమాలయమ్ ॥ 38-38॥

మత్కృతే కాకమాత్రే తు బ్రహ్మాస్త్రం సముదీరితమ్ ।
 కస్మాద్యో మాం హరత్త్వత్తః క్షమసే తం మహీపతే ॥ 38-39॥

స కురుష్వ మహోత్సాహః కృపాం మయి నరర్షభ ।
 త్వయా నాథవతీ నాథ హ్యనాథా ఇవ దృశ్యతే ॥ 38-40॥

ఆన్యశంస్యం పరో ధర్మః త్వత్త ఏవ మయా శ్రుతః ।
 జానామి త్వాం మహావీర్యం మహోత్సాహం మహాబలమ్ ॥ 38-41॥

అపారపారమక్షోభ్యం గాంభీర్యాత్సాగరోపమమ్ ।
 భర్తారం ససముద్రాయా ధరణ్యా వాసవోపమమ్ ॥ 38-42॥

ఏవమస్త్రవిదాం శ్రేష్ఠః సత్యవాన్ బలవానపి ।
 కిమర్థమస్త్రం రక్షస్సు న యోజయతి రాఘవః ॥ 38-43॥

న నాగా నాపి గన్ధర్వాః నాసురా న మరుద్గణాః ।
రామస్య సమరే వేగం శక్తాః ప్రతిసమాధితుమ్ ॥ 38-44॥

తస్య వీర్యవతః కశ్చిత్ యద్యస్తి మయి సంభ్రమః ।
కిమర్థం న శరైస్తీక్ష్ణైః క్షయం నయతి రాక్షసాన్ ॥ 38-45॥

భ్రాతురాదేశమాదాయ లక్ష్మణో వా పరస్తపః ।
కస్య హేతోర్న మాం వీరః పరిత్రాతి మహాబలః ॥ 38-46॥

యది తౌ పురుషవ్యాఘ్రౌ వాయ్వగ్నిసమతేజసౌ ।
సురాణామపి దుర్ధర్షౌ కిమర్థం మాముపేక్షతః ॥ 38-47॥

మమైవ దుష్కృతం కించిత్ మహదస్తి న సంశయః ।
సమర్థావపి తౌ యన్మాం నావేక్షేతే పరస్తసౌ ॥ 38-48॥

వైదేహ్యో వచనం శ్రుత్వా కరుణం సాశ్రుభాషితమ్ ।
అథాబ్రవీన్మహాతేజాః హనూమాన్ మారుతాత్మజః ॥ 38-49॥

త్వచ్ఛోకవిముఖో రామః దేవి సత్యేన మే శపే ।
రామే దుఃఖాభిపన్నే చ లక్ష్మణాః పరితప్యతే ॥ 38-50॥

కథంచిద్భవతీ దృష్ట్వా న కాలః పరిశోచితుమ్ ॥ 38-51॥

ఇమం ముహూర్తం దుఃఖానాం ద్రక్ష్యస్యంతమనిన్దితే ।
తావుభౌ పురుషవ్యాఘ్రౌ రాజపుత్రౌ మహాబలౌ ॥ 38-52॥

త్వద్దర్శనకృతోత్సాహౌ లంకాం భస్మీకరిష్యతః ॥ 38-53॥

హత్వా చ సమరే క్రూరం రావణం సహబాన్ధవమ్ ।
రాఘవస్త్వాం విశాలాక్షి నేష్యతి స్వాం పురీం ప్రతి ।
బ్రూహి యద్రాఘవో వాచ్యః లక్ష్మణశ్చ మహాబలః ॥ 38-54॥

సుగ్రీవో వాఽపి తేజస్వీ హరయోఽపి సమాగతాః ।
 ఇత్యుక్తవతి తస్మింశ్చ సీతా సురసుతోపమా ।
 ఉవాచ శోకసంతప్తా హనుమంతం ప్లవజ్గమమ్ ॥ 38-55॥

కౌసల్యా లోకభర్తారం సుషువే యం మనస్వినీ ।
 తం మమార్థే సుఖం పృచ్ఛ శిరసా చాభివాదయ ॥ 38-56॥

ప్రజశ్చ సర్వరత్నాని ప్రియా యాశ్చ వరాజ్గనాః ।
 ఐశ్వర్యం చ విశాలాయాం పృథివ్యామపి దుర్లభమ్ ॥ 38-57॥

పితరం మాతరం చైవ సమ్మాన్యాభిప్రసాద్య చ ।
 అనుప్రవ్రజితో రామం సుమిత్రా యేన సుప్రజాః ॥ 38-58॥

ఆనుకూల్యేన ధర్మాత్మా త్యక్త్యా సుఖమనుత్తమమ్ ।
 అనుగచ్ఛతి కాకుత్స్థం భ్రాతరం పాలయన్వనే ॥ 38-59॥

సింహస్కన్ధో మహాబాహుః మనస్వీ ప్రియదర్శనః ।
 పితృవద్వర్తతే రామే మాతృవన్నాం సమాచరన్ ॥ 38-60॥

హ్రీయమాణాం తదా వీరః న తు మాం వేద లక్ష్మణః ॥ 38-61॥

వృద్ధోపసేవీ లక్ష్మీవాన్ శక్తో న బహుభాషితా ।
 రాజపుత్రః ప్రియశ్రేష్ఠః సదృశశ్శ్వశురస్య మే ॥ 38-62॥

మమ ప్రియతరో నిత్యం భ్రాతా రామస్య లక్ష్మణః ।
 నియుక్తో ధురి యస్యాం తు తాముద్వహతి వీర్యవాన్ ॥ 38-63॥

యం దృష్ట్వా రాఘవో వైవ వృత్తమార్యమనుస్మరేత్ ।
 స మమార్థాయ కుశలం వక్తవ్యో వచనాన్మమ ।
 మృదుర్నిత్యం శుచిర్దక్షః ప్రియో రామస్య లక్ష్మణః ॥ 38-64॥

యథా హి వానరశ్రేష్ఠ దుఃఖక్షయకరో భవేత్ ।
 త్వమస్మిన్ కార్యనిర్యోగే ప్రమాణం హరిసత్తమ ॥ 38-65॥

రాఘవస్త్వత్సమారమ్భాత్ మయి యత్నపరో భవేత్ || 38-66||

ఇదం బ్రూయాశ్చ మే నాథం శూరం రామం పునః పునః ।

జీవితం ధారయిష్యామి మాసం దశరథాత్మజ || 38-67||

ఊర్ష్యం మాసాన్న జీవేయం సత్యేనాహం బ్రవీమి తే ।

రావణేనోపరుద్ధాం మాం నికృత్యా పాపకర్మణా || 38-68||

త్రాతుమర్హసి వీర త్వం పాతాళాదివ కౌశికీమ్ ।

తతో వస్త్రగతం ముక్త్యా దివ్యం చూడామణిం శుభమ్ ।

ప్రదేయో రాఘవాయేతి సీతా హనుమతే దదౌ || 38-69||

ప్రతిగృహ్య తతో వీరః మణిరత్నమనుత్తమమ్ ।

అంగుళ్యా యోజయామాస న హ్యస్య ప్రాభవద్భుజః || 38-70||

మణిరత్నం కపివరః ప్రతిగృహ్యోభివాద్య చ ।

సీతాం ప్రదక్షిణం కృత్వా ప్రణతః పార్శ్వతః స్థితః || 38-71||

హర్షేణ మహతా యుక్తః సీతాదర్శనజేన సః ।

హృదయేన గతో రామం శరీరేణ తు విష్ఠితః || 38-72||

మణివరముపగృహ్య తం మహార్హం

జనకనృపాత్మజయా ధృతం ప్రభావాత్ ।

గిరిరివ పవనావధూతముక్తః

సుఖితమనాః ప్రతిసంక్రమం ప్రపేదే ||38-73|| (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ ।

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ||

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాణ్డే అష్టాత్రింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సున్దరకాణ్డే ఏకోనచత్వారింశస్సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ ।

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

మణిం దత్త్వా తతస్సీతా హనూమన్తమథాబ్రవీత్ ।

అభిజ్ఞానమభిజ్ఞాతమ్ ఏతద్రామస్య తత్త్వతః ॥39-1॥ (2 సార్లు)

మణిం తు దృష్ట్వా రామో వై త్రయాణాం సంస్మరిష్యతి ।

వీరో జనన్యా మమ చ రాజ్ఞో దశరథస్య చ ॥ ॥39-2॥

స భూయస్త్వం సముత్సాహే చోదితో హరిసత్తమ ।

అస్మిన్ కార్యసమారమ్భే ప్రచిన్తయ యదుత్తరమ్ ॥ ॥39-3॥

త్వమస్మిన్ కార్యనిర్యోగే ప్రమాణం హరిసత్తమ ।

హనూమాన్ యత్నమాస్థాయ దుఃఖక్షయకరో భవ ।

తస్య చిన్తయతో యత్నః దుఃఖక్షయకరో భవేత్ ॥ ॥39-4॥

స తథేతి ప్రతిజ్ఞాయ మారుతిర్భీమవిక్రమః ।

శిరసాఽఽవన్ద్య వైదేహీం గమనాయోపచక్రమే ॥ ॥39-5॥

జ్ఞాత్వా సంప్రస్థితం దేవీ వానరం మారుతాత్మజమ్ ।

బాష్పగద్గదయా వాచా మైథిలీ వాక్యమబ్రవీత్ ॥ ॥39-6॥

కుశలం హనూమన్ బ్రూయాః సహితౌ రామలక్ష్మణౌ ॥ ॥39-7॥

సుగ్రీవం చ సహమాత్యం వృద్ధాన్ సర్వాంశ్చ వానరాన్ ।

బ్రూయాస్త్వం వానరశ్రేష్ఠ కుశలం ధర్మసంహితమ్ ॥ ॥39-8॥

యథా స చ మహాబాహుః మాం తారయతి రాఘవః ।

అస్మాద్దుఃఖామ్బుసంరోధాత్ త్వం సమాధాతుమర్హసి ॥ ॥39-9॥

జీవన్తిం మాం యథా రామః సమ్భావయతి కీర్తిమాన్ ।

తత్తథా హనూమన్ వాచ్యం వాచా ధర్మమవాప్నుహి ॥ ॥39-10॥

నిత్యముత్సాహాయుక్తాశ్చ వాచశ్రుత్వా త్వయేరితాః ।
వర్ధిష్యతే దాశరథేః పౌరుషం మదవాప్తయే ॥ 39-11॥

మత్సన్దేశయుతా వాచః త్వత్తః శ్రుత్యైవ రాఘవః ।
పరాక్రమవిధిం వీరః విధివత్సంవిధాస్యతి ॥ 39-12॥

సీతాయా వచనం శ్రుత్వా హనూమాన్ మారుతాత్మజః ।
శిరస్యజ్జలిమాధాయ వాక్యముత్తరమబ్రవీత్ ॥ 39-13॥

క్షిప్రమేష్యతి కాకుత్స్థః హర్ష్యక్షప్రవరైర్వృతః ।
యస్తే యుధి విజిత్యారీన్ శోకం వ్యపనయిష్యతి ॥ 39-14॥

న హి పశ్యామి మర్త్యేషు నాసురేషు సురేషు వా ।
యస్తస్య క్షిపతో బాణాన్ స్థాతుముత్సహతేఽగ్రతః ॥ 39-15॥

అప్యర్కమపి పర్జన్యమ్ అపి వైవస్వతం యమమ్ ।
స హి సోఢుం రణే శక్తః తవ హేతోర్విశేషతః ॥ 39-16॥

స హి సాగరపర్యంతాం మహీం శాసితమీహతే ।
త్వన్నిమిత్తో హి రామస్య జయో జనకనన్దిని ॥ 39-17॥

తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా సమ్యక్ సత్యం సుభాషితమ్ ।
జానకీ బహుమేనేఽథ వచనం చేదమబ్రవీత్ ॥ 39-18॥

తతస్తం ప్రస్థితం సీతా విక్షమాణా పునః పునః ।
భర్తృస్నేహోన్వితం వాక్యం సౌహార్దాదనుమానయత్ ॥ 39-19॥

యది వా మన్యసే వీర వసైకాహమరిన్దమ ।
కస్మింశ్చిత్ సంవృతే దేశే విశ్రాంతః శ్వో గమిష్యసి ॥ 39-20॥

మమ చేదల్పభాగ్యాయాః సాన్నిధ్యాత్తవ వానర ।
అస్య శోకస్య మహతః ముహూర్తం మోక్షణం భవేత్ ॥ 39-21॥

- గతే హి హరిశార్దూల పునరాగమనాయ తు ।
 ప్రాణానామపి సన్దేహాః మమ స్యాన్నాత్ర సంశయః ॥ 39-22॥
- తవాదర్శనజశ్శోకః భూయో మాం పరితాపయేత్ ।
 దుఃఖాద్దుఃఖపరామృష్టాం దీపయన్నివ వానర ॥ 39-23॥
- అయం చ వీర సన్దేహాః తిష్ఠతీవ మమాగ్రతః ।
 సుమహాంస్త్యత్సహాయేషు హర్భ్యక్షేషు హరీశ్వర ॥ 39-24॥
- కథం ను ఖలు దుష్పారం తరిష్యన్తి మహేలాదధిమ్ ।
 తాని హర్భ్యక్షసైన్యాని తౌ వా నరవరాత్మజౌ ॥ 39-25॥
- త్రయాణామేవ భూతానాం సాగరస్యాస్య లంఘనే ।
 శక్తిస్యాద్వైనతేయస్య తవ వా మారుతస్య వా ॥ 39-26॥
- తదస్మిన్ కార్యనిర్యోగే వీరైవం దురతిక్రమే ।
 కిం పశ్యసి సమాధానం త్వం హి కార్యవిదాం వరః ॥ 39-27॥
- కామమస్య త్వమేవైకః కార్యస్య పరిసాధనే ।
 పర్యాప్తః పరవీరఘ్న యశస్యస్తే ఫలోదయః ॥ 39-28॥
- బలైస్సనుగ్రైర్యది మాం రావణం జిత్య సంయుగే ।
 విజయీ స్వపురీం యాయాత్ తత్తు మే స్యాద్యశస్కరమ్ ॥ 39-29॥
- శరైస్తు సంకులాం కృత్వా లంకాం పరబలార్దనః ।
 మాం నయేద్యది కాకుత్స్థః తత్తస్య సదృశం భవేత్ ॥ 39-30॥
- తద్యథా తస్య విక్రాంతమ్ అనురూపం మహాత్మనః ।
 భవేదాహవశూరస్య తథా త్వముపపాదయ ॥ 39-31॥
- తదర్థోపహితం వాక్యం సహితం హేతుసంహితమ్ ।
 నిశమ్య హనుమాన్ శేషం వాక్యముత్తరమబ్రవీత్ ॥ 39-32॥
- దేవి హర్భ్యక్షసైన్యానామ్ ఈశ్వరః ప్లవతాం వరః ।
 సుగ్రీవస్సత్త్వసంపన్నః తవార్థే కృతనిశ్చయః ॥ 39-33॥

- స వానరసహస్రాణాం కోటీభిరభిసంవృతః ।
క్షిప్రమేష్యతి వైదేహి రాక్షసానాం నిబర్హణః ॥ 39-34॥
- తస్య విక్రమసంపన్నాః సత్త్వవన్తో మహాబలాః ।
మనస్సంకల్పసంపాతాః నిదేశే హరయస్థితాః ॥ 39-35॥
- యేషాం నోపరి నాధస్తాత్ న తిర్యక్సజ్జితే గతిః ।
న చ కర్మసు సీదన్తి మహత్స్వమితతేజసః ॥ 39-36॥
- అసకృత్ తైర్మహోత్సాహైః ససాగరధరాధరా ।
ప్రదక్షిణీకృతా భూమిః వాయుమార్గానుసారిభిః ॥ 39-37॥
- మద్విశిష్టాశ్చ తుల్యాశ్చ సన్తి తత్ర వనౌకసః ।
మత్తః ప్రత్యవరః కశ్చిత్ నాస్తి సుగ్రీవసన్నిధౌ ॥ 39-38॥
- అహం తావదిహ ప్రాప్తః కిం పునస్తే మహాబలాః ।
న హి ప్రకృష్టాః ప్రేష్యన్తే ప్రేష్యన్తే హీతరే జనాః ॥ 39-39॥
- తదలం పరితాపేన దేవి శోకో వ్యపైతు తే ।
ఏకోత్పాతేన తే లంకామ్ ఏష్యన్తి హరియూథపాః ॥ 39-40॥
- మమ పృష్ఠగతౌ తౌ చ చంద్రసూర్యావివోదితౌ ।
త్వత్సకాశం మహాసత్త్వై నృసింహావాగమిష్యతః ॥ 39-41॥
- తౌ హి వీరా నరవరా సహితౌ రామలక్ష్మణౌ ।
ఆగమ్య నగరీం లంకాం సాయకైర్విధమిష్యతః ॥ 39-42॥
- సగణం రావణం హత్వా రాఘవో రఘునన్దనః ।
త్వామాదాయ వరారోహే స్వపురం ప్రతియాస్యతి ॥ 39-43॥
- తదాశ్వసిహి భద్రం తే భవ త్వం కాలకాంక్షిణీ ।
నచిరాద్భ్రక్ష్యసే రామం ప్రజ్వలన్తమివానలమ్ ॥ 39-44॥
- నిహతే రాక్షసేంద్రేఽస్మిన్ సపుత్రామాత్యబాంధవే ।
త్వం సమేష్యసి రామేణ శశాంకేనేవ రోహిణీ ॥ 39-45॥

క్షీప్రం త్వం దేవి శోకస్య పారం యాస్యసి మైథిలి ।
రావణం చైవ రామేణ నిహతం ద్రక్ష్యసేఽచిరాత్ ॥ ॥39-46॥

ఏవమాశ్వాస్య వైదేహీం హనూమాన్ మారుతాత్మజః ।
గమనాయ మతిం కృత్వా వైదేహీం పునరబ్రవీత్ ॥ ॥39-47॥

తనురిఘ్నం కృతాత్మానం క్షీప్రం ద్రక్ష్యసి రాఘవమ్ ।
లక్ష్మణం చ ధనుస్పాణిం లంకాద్వారముపస్థితమ్ ॥ ॥39-48॥

నఖదంష్ట్రాయుధాన్ వీరాన్ సింహశార్దూలవిక్రమాన్ ।
వానరాన్వారణేంద్రాభాన్ క్షీప్రం ద్రక్ష్యసి సంగతాన్ ॥ ॥39-49॥

శైలామ్బుదనికాశానాం లంకామలయసానుషు ।
నర్దతాం కపిముఖ్యానామ్ ఆర్యే యూథాన్యనేకశః ॥ ॥39-50॥

స తు మర్మాణి ఘోరేణ తాడితో మన్మథేషుణా ।
న శర్మ లభతే రామః సింహార్దిత ఇవ ద్విపః ॥ ॥39-51॥

మా రుదో దేవి శోకేన మా భూత్ తే మనసోఽప్రియమ్ ।
శచీవ పత్యా శక్రేణ భర్తా నాథవతి హ్యసి ॥ ॥39-52॥

రామాద్విశిష్టః కోఽన్యోఽస్తి కశ్చిత్సామిత్రిణా సమః ।
అగ్నిమారుతకల్పౌ తౌ భ్రాతరౌ తవ సంశ్రయౌ ॥ ॥39-53॥

నాస్మింశ్చిరం వత్స్యసి దేవి దేశే
రక్షోగణైరధ్యుషితేఽతిరాద్రే ।
న తే చిరాదాగమనం ప్రియస్య
క్షమస్య మత్సంగమకాలమాత్రమ్ ॥ ॥39-54॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ ।
భో దశాస్యాంతకాలస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాణ్డే ఏకోనచత్వారింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాణ్డే చత్వారింశస్సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ ।

భో దశాస్యాంతకాలస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

శ్రుత్వా తు వచనం తస్య వాయుసూనోర్మహాత్మనః ।

ఉవాచాత్మహితం వాక్యం సీతా సురసుతోపమా ॥40-1॥ (2 సార్లు)

త్వాం దృష్ట్వా ప్రియవక్తారం సంప్రహృష్యామి వానర ।

అర్థసంజాతసస్యేవ వృష్టిం ప్రాప్య వసున్ధరా ॥ 40-2॥

యథా తం పురుషవ్యాఘ్రం గాత్రైశ్శోకాభికర్షితైః ।

సంస్పృశేయం సకామాఽహం తథా కురు దయాం మయి ॥ 40-3॥

అభిజ్ఞానం చ రామస్య దద్యా హరిగణోత్తమ ।

క్షిప్తామిషీకాం కాకస్య కోపాదేకాక్షిశాతనీమ్ ॥ 40-4॥

మనశ్శిలాయాస్తిలకః గణ్డపార్శ్వే నివేశితః ।

త్వయా ప్రణశ్టే తిలకే తం కిల స్మర్తుమర్హసి ॥ 40-5॥

స వీర్యవాన్ కథం సీతాం హృతాం సమనుమన్యసే ।

వసన్తిం రక్షసాం మధ్యే మహేంద్రవరుణోపమః ॥ 40-6॥

ఏష చూడామణిర్దివ్యః మయా సుపరిరక్షితః ।

ఏతం దృష్ట్వా ప్రహృష్యామి వ్యసనే త్వామివానఘ ॥ 40-7॥

ఏష నిర్యాతితశ్శ్రీమాన్ మయా తే వారిసమ్భవః ।

అతః పరం న శక్యామి జీవితుం శోకలాలసా ॥ 40-8॥

అసహ్యాని చ దుఃఖాని వాచశ్చ హృదయచ్ఛిదః ।

రాక్షసీనాం సుఘోరాణాం త్వత్కృతే మర్షయామ్యహమ్ ॥ 40-9॥

ధారయిష్యామి మాసం తు జీవితం శత్రుసూదన ।
మాసాదూర్ష్యం న జీవిష్యే త్వయా హీనా నృపాత్మజ ॥ 40-10॥

ఘోరో రాక్షసరాజోఽయం దృష్టిశ్చ న సుఖా మయి ।
త్వాం చ శ్రుత్వా విషజ్జన్తం న జీవేయమహం క్షణమ్ ॥ 40-11॥

వైదేహ్యో వచనం శ్రుత్వా కరుణం సాశ్రుభాషితమ్ ।
తథాఽబ్రవీన్మహాతేజా హనూమాన్ మారుతాత్మజః ॥ 40-12॥

త్వచ్ఛ్రీకవిముఖో రామః దేవి సత్యేన తే శపే ।
రామే దుఃఖాభిభూతే తు లక్ష్మణః పరితప్యతే ॥ 40-13॥

కథంచిద్భవతీ దృష్టా న కాలః పరిశోచితుమ్ ।
ఇమం ముహూర్తం దుఃఖానామ్ అన్తం ద్రక్ష్యసి భామిని ॥ 40-14॥

తానుభౌ పురుషవ్యాఘ్రౌ రాజపుత్రావర్జితౌ ।
త్వద్దర్శనకృతోత్సాహౌ లంకాం భస్మీకరిష్యతః ॥ 40-15॥

హత్వా తు సమరే క్రూరం రావణం సహబాన్ధవమ్ ।
రాఘవౌ త్వాం విశాలాక్షి స్వాం పురీం ప్రాపయిష్యతః ॥ 40-16॥

యత్తు రామో విజానీయాత్ అభిజ్ఞానమనిన్దితే ।
ప్రీతిసంజననం తస్య భూయస్త్వం దాతుమర్హసి ॥ 40-17॥

సాఽబ్రవీద్దత్తమేవేతి మయాఽభిజ్ఞానముత్తమమ్ ।
ఏతదేవ హి రామస్య దృష్ట్వా మత్కేశభూషణమ్ ॥
శ్రద్ధేయం హనుమన్ వాక్యం తవ వీర భవిష్యతి ॥ 40-18॥

స తం మణివరం గృహ్య శ్రీమాన్ ప్లవగసత్తమః ।
ప్రణమ్య శిరసా దేవీం గమనాయోపచక్రమే ॥ 40-19॥

తముత్పాతకృతోత్సాహమ్ అవేక్ష్య హరిపుంగవమ్ ।
వర్ణమానం మహావేగమ్ ఉవాచ జనకాత్మజా ॥ 40-20॥

అశ్రుపూర్ణముఖీ దీనా బాష్పగద్గదయా గిరా ॥ 40-21॥

హనుమన్ సింహసంకాశౌ భ్రాతరౌ రామలక్ష్మణౌ ।
సుగ్రీవం చ సహామాత్యం సర్వాన్ బ్రూయా హ్యనామయమ్ ॥ 40-22॥

యథా చ స మహాబాహుః మాం తారయతి రాఘవః ।
అస్మాద్దుఃఖామ్బుసంరోధాత్ త్వం సమాధాతుమర్హసి ॥ 40-23॥

ఇమం చ తీవ్రం మమ శోకవేగం
రక్షోభిరేభిః పరిభర్తనం చ ।
బ్రూయాస్తు రామస్య గతస్సమీపం
శివశ్చ తేఽధ్వాఽస్తు హరిప్రవీర ॥ 40-24॥

స రాజపుత్ర్యా ప్రతివేదితార్థః
కపిః కృతార్థః పరిహృష్టచేతాః ।
అల్పావశేషం ప్రసమీక్ష్య కార్యం
దిశం హ్యుదీచీం మనసా జగామ ॥ 40-25॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ ।
భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సున్దరకాణ్డే

చత్వారింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాణ్డే ఏకచత్వారింశస్సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ ।

భో దశాస్యాంతకాలస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

స చ వాగ్భిః ప్రశస్తాభిః గమిష్యన్ పూజితస్తయా ।

తస్మాద్దేశాదపక్రమ్య చింతయామాస వానరః ॥ ॥41-1॥ (2 సార్లు)

అల్పశేషమిదం కార్యం దృష్ట్యయమసితేక్షణా ।

శ్రీనుపాయానతిక్రమ్య చతుర్థ ఇహ దృశ్యతే ॥ ॥41-2॥

న సామ రక్షస్సు గుణాయ కల్పతే

న దానమర్థోపచితేషు యుజ్యతే ।

న భేదసాధ్యా బలదర్పితా జనాః

పరాక్రమస్త్వేవ మమేహ రోచతే ॥ ॥41-3॥

న చాస్య కార్యస్య పరాక్రమాదృతే

వినిశ్చయః కశ్చిదిహేలాపపద్యతే ।

హతప్రవీరా హి రణే హి రాక్షసాః

కథంచిదీయుర్యదిహోద్య మార్దవమ్ ॥ ॥41-4॥

కార్యే కర్మణి నిర్దిష్టే యో బహూన్యపి సాధయేత్ ।

పూర్వకార్యావిరోధేన స కార్యం కర్తుమర్హతి ॥ ॥41-5॥

న హ్యేకస్యాధకో హేతుః స్వల్పస్యాపీహ కర్మణః ।

యో హ్యార్థం బహుధా వేద స సమర్థోర్థసాధనే ॥ ॥41-6॥

ఇహైవ తావత్ కృతనిశ్చయో హ్యహం

యది వ్రజేయం ప్లవగేశ్వరాలయమ్ ।

పరాత్మసమ్మర్దవిశేషతత్త్వవిత్

తతః కృతం స్యాన్మమ భర్తృశాసనమ్ ॥ ॥41-7॥

కథం ను ఖల్వద్య భవేత్సుఖాగతం
 ప్రసహ్య యుద్ధం మమ రాక్షసైస్సహ ।
 తథైవ ఖల్వాత్మబలం చ సారవత్
 సమ్మానయేన్మాం చ రణే దశాననః ॥ ॥41-8॥

తతస్సమాసాద్య రణే దశాననం
 సమంత్రివర్గం సబలప్రయాయినమ్ ।
 హృది స్థితం తస్య మతం బలం చ వై
 సుఖేన మత్పాఞ్చహమితః పునర్వజే ॥ ॥41-9॥

ఇదమస్య నృశంసస్య నన్దనోపమముత్తమమ్ ।
 వనం నేత్ర మనఃకాన్తం నానాద్రుమలతాయుతమ్ ॥ ॥41-10॥

ఇదం విధ్వంసయిష్యామి శుష్కం వనమివానలః ।
 అస్మిన్ భగ్నే తతః కోపం కరిష్యతి దశాననః ॥ ॥41-11॥

తతో మహాత్ సాశ్వమహారథద్విపం
 బలం సమాదేక్ష్యతి రాక్షసాధిపః ।
 త్రిశూలకాలాయసపట్టసాయుధం
 తతో మహద్ద్యుద్ధమిదం భవిష్యతి ॥ ॥41-12॥

అహం తు తైస్సంయతి చణ్డవిక్రమైః
 సమేత్య రక్షోభిరసహ్యవిక్రమః ।
 నిహత్య తద్రావణచోదితం బలం
 సుఖం గమిష్యామి కపీశ్వరాలయమ్ ॥ ॥41-13॥

తతో మారుతవత్ క్రుద్ధః మారుతిర్భీమవిక్రమః ।
 ఊరువేగేన మహతా ద్రుమాన్ క్షేప్తుమథారభత్ ॥ ॥41-14॥

తతస్తు హనుమాన్ వీరః బభంజ ప్రమదావనమ్ ।
 మత్తద్విజసమాఘుష్టం నానాద్రుమలతాయుతమ్ ॥ ॥41-15॥

తద్వనం మథితైర్వృక్షైః భిన్నైశ్చ సలిలాశయైః ।
చూర్ణితైః పర్వతాగ్రైశ్చ బభూవాప్రియదర్శనమ్ ॥ 41-16॥

నానాశకున్తవిరుతైః ప్రభిన్నైస్సలిలాశయైః ।
తామ్రైః కిసలయైః క్లాంతైః క్లాన్తద్రుమలతాయుతమ్ ॥
న బభౌ తద్వనం తత్ర దావానలహతం యథా ॥ 41-17॥

వ్యాకులావరణా రేజుః విహ్వలా ఇవ తా లతాః ॥ 41-18॥

లతాగృహైశ్చిత్రగృహైశ్చ నాశితైః
మహెలారగైర్వ్యాళమృగైశ్చ నిర్ఘటైః ।
శిలాగృహైరున్మథితైస్తథా గృహైః
ప్రణఘ్టరూపం తదభూన్మహద్వనమ్ ॥ 41-19॥

సా విహ్వలాఽశోకలతాప్రతానా
వనస్థలీ శోకలతా ప్రతానా ।
జాతా దశాస్యప్రమదావనస్య
కపేర్బలాద్ధి ప్రమదావనస్య ॥ 41-20॥

న తస్య కృత్వాఽర్థపతేర్మహాకపిః
మహద్వ్యలీకం మనసో మహాత్మనః ।
యుయుత్సరేకో బహుభిర్మహాబలైః
శ్రియాజ్వలంస్తోరణమాస్థితః కపిః ॥ 41-21॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ ।
భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సున్దరకాణ్డే

ఏకచత్వారింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాణ్డే ద్విచత్వారింశస్సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ ।

భో దశాస్యాంతకాలస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

తతః పక్షినినాదేన వృక్షభంగస్వనేన చ ।

బభూవుస్త్రాససంభ్రాంతాః సర్వే లంకానివాసినః ॥ ॥42-1॥ (2 సార్లు)

విద్రుతాశ్చ భయత్రస్తాః వినేదుర్భృగపక్షిణః ।

రక్షసాం చ నిమిత్తాని క్రూరాణి ప్రతిపేదిరే ॥ ॥42-2॥

తతో గతాయాం నిద్రాయాం రాక్షస్యో వికృతాననాః ।

తద్వనం దదృశుర్భగ్నం తం చ వీరం మహాకపిమ్ ॥ ॥42-3॥

స తా దృష్ట్వా మహాబాహుః మహాసత్త్వో మహాబలః ।

చకార సుమహద్రూపం రాక్షసీనాం భయావహమ్ ॥ ॥42-4॥

తతస్తం గిరిసంకాశమ్ అతికాయం మహాబలమ్ ।

రాక్షస్యో వానరం దృష్ట్వా పప్రచ్ఛుర్జనకాత్మజామ్ ॥ ॥42-5॥

కోఽయం కస్య కుతో వాయం కిం నిమిత్తమిహోగతః ।

కథం త్వయా సహనేన సంవాదః కృత ఇత్యుత ॥ ॥42-6॥

ఆచక్ష్య నో విశాలాక్షి మా భూత్తే సుభగే భయమ్ ।

సంవాదమసితాపాంగే త్వయా కిం కృతవానయమ్ ॥ ॥42-7॥

అథాబ్రవీత్తదా సాధ్వీ సీతా సర్వాంగసుందరీ ।

రక్షసాం భీమరూపాణాం విజ్ఞానే మమ కా గతిః ॥ ॥42-8॥

యూయమేవాభిజానీత యోఽయం యద్వా కరిష్యతి ।

అహిరేవ హ్యహేః పాదాన్ విజానాతి న సంశయః ॥ ॥42-9॥

అహమప్యస్య భీతాఽస్మి వైనం జానామి కో న్వయమ్ ॥
వేద్మి రాక్షసమేవైనం కామరూపిణమాగతమ్ ॥ 42-10॥

వైదేహ్యో వచనం శ్రుత్వా రాక్షస్యో విద్రుతా దిశః ।
స్థితాః కాశ్చిద్గతాః కాశ్చిత్ రావణాయ నివేదితుమ్ ॥ 42-11॥

రావణస్య సమీపే తు రాక్షస్యో వికృతాననాః ।
విరూపం వానరం భీమమ్ ఆఖ్యాతుముపచక్రముః ॥ 42-12॥

అశోకవనికామధ్యే రాజన్ భీమవపుః కపిః ।
సీతయా కృతసంవాదః తిష్ఠత్యమితవిక్రమః ॥ 42-13॥

న చ తం జానకీ సీతా హరిం హరిణలోచనా ।
అస్మాభిర్బహుధా పృష్టా నివేదయితుమిచ్ఛతి ॥ 42-14॥

వాసవస్య భవేద్దూతః దూతో వైశ్రవణస్య వా ।
ప్రేషితో వాఽపి రామేణ సీతాన్వేషణ కాంక్షయా ॥ 42-15॥

తేన త్వద్భృతరూపేణ యత్తత్తవ మనోహరమ్ ।
నానామృగగణాకీర్ణం ప్రమృష్టం ప్రమదావనమ్ ॥ 42-16॥

న తత్ర కశ్చిదుద్దేశః యస్తేన న వినాశితః ।
యత్ర సా జానకీ సీతా స తేన న వినాశితః ॥ 42-17॥

జానకీరక్షణార్థం వా శ్రమాద్వా నోపలభ్యతే ।
అథవా కశ్చమస్తస్య సైవ తేనాభిరక్షితా ॥ 42-18॥

చారుపల్లవపుష్పాఢ్యం యం సీతా స్వయమాస్థితా ।
ప్రవృద్ధశ్శింశుపావృక్షః స చ తేనాభిరక్షితః ॥ 42-19॥

తస్యోగ్రరూపస్యోగ్ర త్వం దణ్డమాజ్ఞాతుమర్హసి ।
సీతా సంభాషితా యేన తద్వనం చ వినాశితమ్ ॥ 42-20॥

మనఃపరిగృహీతాం తాం తవ రక్షోగణేశ్వర ।
కస్సీతామభిభాషేత యో న స్యాత్త్యక్తజీవితః ॥ 42-21॥

రాక్షసీనాం వచశ్శుత్వా రావణో రాక్షసేశ్వరః ।
హుతాగ్నిరివ జజ్వాల కోపసంవర్తితేక్షణః ॥ 42-22॥

తస్య క్రుద్ధస్య నేత్రాభ్యాం ప్రాపతన్నాస్రబిన్దవః ।
దీప్తాభ్యామివ దీపాభ్యాం సార్చిషః స్నేహబిన్దవః ॥ 42-23॥

ఆత్మనస్సదృశాశ్చూరాన్ కింకరాన్నామ రాక్షసాన్ ।
వ్యాదిదేశ మహాతేజాః నిగ్రహార్థం హనూమతః ॥ 42-24॥

తేషామశీతిసాహస్రం కింకరాణాం తరస్వినామ్ ।
నిర్యయుర్భవనాత్తస్మాత్ కూటముద్గరపాణయః ॥ 42-25॥

మహేలాదరా మహాదంష్ట్రా ఘోరరూపా మహాబలాః ।
యుద్ధాభిమనసస్సర్వే హనుమద్గ్రహణోన్ముఖాః ॥ 42-26॥

తే కపీన్ద్రం సమాసాద్య తోరణస్థమవస్థితమ్ ।
అభిపేతుర్మహావేగాః పతంగా ఇవ పావకమ్ ॥ 42-27॥

తే గదాభిర్విచిత్రాభిః పరిఘ్నైః కాంచనాంగదైః ।
ఆజఘ్నుర్వానరశ్రేష్ఠం శరైశ్చాదిత్యసన్నిభైః ॥ 42-28॥

ముద్గరైః పట్టిశైశ్చాలైః ప్రాసతోమరశక్తిభిః ।
పరివార్య హనూమంతం సహసా తస్థురగ్రతః ॥ 42-29॥

హనూమానపి తేజస్వీ శ్రీమాన్ పర్వతసన్నిభః ।
క్షితావావిధ్య లాంగూలం ననాద చ మహోస్వనమ్ ॥ 42-30॥

స భూత్వా సుమహాకాయః హనూమాన్ మారుతాత్మజః ।

ధృష్టమాస్ఫోటయామాస లంకాం శబ్దేన పూరయన్ ॥ 42-31॥

తస్యాస్ఫోటితశబ్దేన మహతా సానునాదినా ।

పేతుర్విహంగా గగనాత్ ఉచ్చైశ్చేదమఘోషయత్ ॥ 42-32॥

జయత్యతిబలో రామః లక్ష్మణశ్చ మహాబలః ।

రాజా జయతి సుగ్రీవః రాఘవేణాభిపాలితః ॥ 42-33॥

దాసోఽహం కోసలేన్ద్రస్య రామస్యాక్లిష్టకర్మణః ।

హనూమాన్ శత్రుస్సైన్యానాం నిహంతా మారుతాత్మజః ॥ 42-34॥

న రావణసహస్రం మే యుద్ధే ప్రతిబలం భవేత్ ।

శిలాభిస్తు ప్రహరతః సాదపైశ్చ సహస్రశః ॥ 42-35॥

అర్దయిత్వా పురీం లంకామ్ అభివాద్య చ మైథిలీమ్ ।

సమృద్ధార్థో గమిష్యామి మిషతాం సర్వరక్షసామ్ ॥ 42-36॥

తస్య సన్నాదశబ్దేన తేఽభవన్ భయశంకితాః ।

దదృశుశ్చ హనూమంతం సన్ధ్యామేఘమివోన్నతమ్ ॥ 42-37॥

స్వామిసందేశనిశ్చంకాః తతస్తే రాక్షసాః కపిమ్ ।

చిత్రైః ప్రహరణైర్భీమైః అభిపేతుస్తతస్తతః ॥ 42-38॥

స తైః పరివృతశ్శూరైః సర్వతస్స మహాబలః ।

ఆససాదాయసం భీమం పరిఘం తోరణాశ్రితమ్ ॥

స తం పరిఘమాదాయ జఘాన రజనీచరాన్ ॥ 42-39॥

స పన్నగమివాదాయ స్ఫురంతం వినతాసుతః ।

విచచారామ్బురే వీరః పరిగృహ్య చ మారుతిః ॥ 42-40॥

సూదయామాస వజ్రేణ దైత్యానివ సహస్రదృక్ ।
 స హత్వా రాక్షసాన్వీరాన్ కింకరాన్మారుతాత్మజః ॥
 యుద్ధకాంక్షీ పునర్వీరః తోరణం సముపాశ్రితః ॥ 42-41॥

తతస్తస్మాద్భయాన్ముక్తాః కతిచిత్తత్ర రాక్షసాః ।
 నిహతాన్ కింకరాన్ సర్వాన్ రావణాయ న్యవేదయన్ ॥ 42-42॥

స రాక్షసానాం నిహతం మహద్బలం
 నిశమ్య రాజా పరివృత్తలోచనః ।
 సమాదిదేశాప్రతిమం పరాక్రమే
 ప్రహస్తపుత్రం సమరే సుదుర్జయమ్ ॥ 42-43॥
 (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ ।
 భో దశాస్యాస్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

**ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సున్దరకాణ్డే
 ద్విచత్వారింశస్సర్గః**

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సున్దరకాణ్డే త్రిచత్వారింశస్సర్గః

తతస్స కింకరాన్ హత్వా హనూమాన్ స్థానమాస్థితః ।
 వనం భగ్నం మయా చైత్యప్రాసాదో న వినాశితః ॥ 43-1॥

శ్రీరామస్తుతి:

ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం !
 లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ !!

ఫలశ్రుతి:

బుద్ధిర్బలం యశో ధైర్యం నిర్భయత్వమరోగితా !
 అజాడ్యం వాక్పటుత్వం చ హనూమత్ స్మరణాత్ భవేత్ !!

శ్రీ హనుమాతే నమః

అథ క్షమాప్తార్థన

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ !
 తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే !!

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
 బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ !
 కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
 నారాయణాయేతి సమర్పయామి !!

అథ మంగళమ్

శ్రీయః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ !
 శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ !!

